

Допринос за реализацију циљева одрживог развоја у области заштите животне средине града Бора

Драган Ранђеловић

Бор, 06.06.2022.

Шта су циљеви одрживог развоја?

- Агенда УН 2030 из 2015. ГС УН
- 17 ЦОР – циљева одрживог развоја
- Велики значај ЦОР за развој Србије: у току израда нових докумената развојне политике Србије - планови одрживог развоја на свим нивоима
- Активности у Бору – формирано Координационо тело, три радне групе
- израда Доприноса за реализацију ЦОР у области заштите животне средине у Бору

Хијерархија докумената јавне политике

Допринос за реализацију ЦОР у области заштите животне средине града Бора

- Документ израђен у сарадњи БОШ и ДМИ Бор
- Садржи анализу колико су ЦОР садржани у нашим досадашњим документима и предлог које циљеве конкретизовати у новим – то је ДОПРИНОС
- Организовано више округлих столова и сасатанака у припреми овог документа
- Документ ДОПРИНОС предат је локалној самоуправи и објављен на сајту ДМИ Бор

Садржај Доприноса

- Одабрано 7 ЦОР који се односе на област заштите животне средине и дефинисани приоритетни циљеви и мере:
 - ЦОР 4 – чиста вода
 - ЦОР 7 – обновљива енергија
 - ЦОР 11 – одрживи градови и заједнице
 - ЦОР 12 – одговорна потрошња и производња
 - ЦОР 13 – акција за климу
 - ЦОР 14 – живот под водом
 - ЦОР 15 – живот на земљи

Изабрани ЦОР за ДОПРИНОС

Цор 4 Чиста вода

- **Приоритетни циљ 1.:** До 2027. године на територији града Бора, уређен систем дистрибуције и управљања здравом пијаћом водом.
 - Мера 1.1. Успостављање **планског и институционалног оквира** за управљање комплетним системом водоснабдевања,
 - Мера 1.2. Уређење **инфраструктуре** за снабдевање пијаћом водом (завршетак изградње водосистема Боговина, реконструкција постојеће и доградња недостајуће мреже за дистрибуцију пијаће воде).
- **Приоритетни циљ 2.:** До 2027. године на територији града Бора уређена мрежа за прикупљање и одвођење отпадних вода.
 - Мера 2.1. Уређење мреже за прикупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода (канализацион мреже, постројења за пречишћавање вода и др.).

ЦОР 7 Обновљива енергија

- **Приоритетни циљ 1.:** До 2025. године Град Бор је успоставио систем за унапређење енергетске ефикасности и одрживо управљање енергијом.
 - Мера 1.1. Успостављање ефикасног менаџмента енергетске ефикасности и система мера за подстицај домаћинстава и привредника за унапређење енергетске ефикасности у стамбеним и пословним објектима.
- **Приоритетни циљ 2.:** До 2026. године унапређен систем производње и дистрибуције топлотне енергије.
 - Мера 2.1. Увођење „зелених енергената“ (соларна, и енергија ветра, геотермална енергија, био маса, гас) као енергената које користи јавни сектор (локална самоуправа, комунална јавна предузећа и остали).
 - Мера 2.2. Реконструкција топловодне мреже.

11 одрживи градови и заједнице

- **Приоритетни циљ 1.** До 2025. године успостављени принципи одрживости локалне заједнице у области заштите животне средине:
 - Мера 1. Успостављање планског и институционалног оквира за реализацију мера заштите квалитета ваздуха (Доношење и реализација Плана квалитета ваздуха за агломерацију Бор).
 - Мера 2. Усвајање и примена мера за оптимизацију саобраћаја у Бору (Уређење система јавног саобраћаја, паркирања и изградња јавних гаража, бицикличких стаза).
 - Мера 3. Развој урбаних зелених површина.

11 одрживи градови и заједнице

- **Приоритетни циљ 2.** До 2024. године развијен плански, институционални и инфраструктурни оквир за управљање (селекцију и рециклажу) отпадом.
 - Мера 1. Усвајање потребних планских и нормативних аката у надлежности локалне самоуправе за управљање отпадом (*Локални план управљања отпадом* који, између осталог, обухвата активности на изградњи постројења за сепарацију отпада и трансфер станицу).
 - **Додатно: усвајање и реализација регионалног плана усвајања отпадом**

ЦОР 12 одржива потрошња и производња

- **Приоритетни циљ 1.** До 2024. године унапређен систем за рециклажу отпада:

- Мера 1. Унапређење капацитета ЈКП за разврставање и секундарну селекцију отпада

Додатно: изградња регионалног центра за управљање комуналним отпадом

ЦОР 13 Акција за климу

- **Приоритетни циљ 1.:** Град Бор до 2027. успоставио одржив систем смањења ризика од катастрофа и реаговања у ванредним ситуацијама.
- Мера 1. Извођење антиерозивних радова, пошумљавање и санирање клизишта.
- Мера 2. Изградња нове и одржавање постојеће мреже одводних канала.
- Мера 3. Реализација програма опремања и обуке за реаговање у ванредним и екстремним ситуацијама.
- **Потребна дорада: Мере адаптације - прилагођавања у области водoprивреде, пољoprивреде, шумарства, здравља, биодиверзитета и др.**

ЦОР 14 ЖИВОТ ПОД ВОДОМ

- **Приоритетни циљ 1.:** До 2025. године успостављен систем спречавања физичког загађења речних токова, а пре свега спречавања испуштања и уклањање пластичног отпада.
- Мера 1. Обезбеђена средства за спровођење акција чишћења и прикупљања отпада у близини водотокова.

ЦОР 15 Живот на земљи

- **Приоритетни циљ 1. :** До 2023. године успостављен одржив систем очувања постојећих и увећања површина под шумама.
- Мера 1. Јачање људских капацитета за управљање, заштиту и очување шума
- Мера 2. Стварање подстицајног окружења за реализацију годишњих планова пошумљавања и рекултивације јаловишта и деградираних земљишта аутохтоним биљним врстама, у сарадњи са власницима земљишта (кроз унапређење подршке активностима на пошумљавању и обнови деградираних шума на територији Града Бора као и подизање нивоа свести становништва Града Бора о значају очувања и одрживог управљања биодиверзитетом и заштићеним подручјима).
- **Додатно: заштита Јужног Кучаја и осталих подручја очуване природе**

Шта даље?

- Потребно је убрзати активности на изради Плана развоја града Бора и отпочети израду плана заштите животне средине и других планова
- Приоритетни циљеви и мере које буду дефинисане коначно у Плану развоја града Бора морају бити конкретизовани и разрађени у посебном Плану заштите животне средине (досадашњи ЛЕАП) и у посебним плановима заштите ваздуха, управљања отпадом, буком, водама, енергетске ефикасности и др.
- Потребно је укључити све субјекте – локалне власти, стручне институције, организације цивилног друштва, медије
- **Обавеза је обезбедити да у овим активностима јавност односно грађани буду укључени од најранијих фаза израде докумената**